

Tredje næstformand (Poul Nødgaard):
Fru Susanne Clemensen. Og derefter går vi tilbage til ordførerrækken.

(Kort bemærkning).

Susanne Clemensen (CD):

Jeg vil gerne slutte denne debat med at sige, som jeg tidligere har sagt: Jeg mener altså ikke, at det efterlønsbidrag på ca. 75 kr. om måneden efter skat i 1999, som vi taler om, er mange penge, og efter min mening uanset hvilken socialgruppe der er tale om.

Tredje næstformand (Poul Nødgaard):
Hr. Anders Samuelsen som ordfører.

Anders Samuelsen (RV):

Som det er blevet omtalt flere gange i aften, er det her første del af indførelsen af den ny efterløn.

Fra Det Radikale Venstres side vil jeg godt indlede med at sige, at vi er meget godt tilfredse med, at vi er nået frem til det resultat, som vi er nået frem til, og at der står seks partier bag det.

Resultatet er, at efterlønsalderen ligger fast på 60 år, at efterlønnen er blevet gjort fleksibel, at folkepensionsalderen sænkes til 65 år, at der gives incitamenter til at vente med at gå på efterløn, til man bliver 62 år, og yderligere incitamenter til at vente med at gå helt ud af arbejdsmarkedet, til man bliver 65 år.

Det er gode tiltag, som er med til at sikre, at vi også fremover har råd til at give de personer, som har brug for efterlønnen fra 60-årsalderen, en mulighed for at gå på efterløn. Det synes jeg er et udmærket initiativ.

Og det er en udmærket konstruktion, man har fundet frem til, for det, man skal huske på, er: Hvad var scenariet? For nogle gange forekommer det mig, at man foregøgler sig, at scenariet var, at vi kunne have fastholdt den gamle ordning, og det mener jeg temmelig klart at vi ikke kunne. Med den udvikling, som ligger foran os med de store årgange, der kommer, og som potentielt kunne finde på at vælge at gå på efterløn, ville det være helt oplagt, at vi ikke ville have råd til det. Og vi ville derfor på et eller andet tidspunkt blive tvunget til enten at hæve efterlønsalderen til 62 år eller helt at afskaffe efterlønnen, og det mener jeg ville være en katastrofe for de personer, som virkelig har brug for efterlønnen.

Derfor bifalder jeg i høj grad det resultat, som de seks partier er nået frem til, som står bag både det forslag, som vi behandler i dag, og det forslag, som følger efter.

Helt konkret vil jeg sige om de enkelte dele i det forslag, som vi behandler i dag:

Garantibeviset for de 60-årige synes jeg er et udmærket tiltag, som netop kan være med til at stoppe for den afstrømning fra arbejdsmarkedet, som vi har set, og som har skyldtes den usikkerhed, der har været over for, hvilke regler der vil være gældende fremover.

Derudover synes jeg, det er et udmærket tiltag, at man indfører den opsparring oven i a-kasse-bidraget, som er knyttet til retten til at gå på efterløn, for det er med til at sikre, at det her er noget, der er kommet for at blive.

Vi har altså fået en ordning, som udskifter den efterlønsformel, som vi har kendt i over 20 år. Og nu har vi så fået en ny, som jeg er overbevist om vil række langt ind i fremtiden, og det er jeg meget godt tilfreds med.

Så på Det Radikale Venstres vegne skal jeg sige, at vi kan støtte lovforslaget.

Jette Gottlieb (EL):

Historien gentager sig, første gang som tragedie og anden gang som farce: Tidligere i dag behandlede vi en lang række sociale love, der ikke var gennemarbejdet, som blev jappet igennem, og hvor fristen for spørgsmål sluttede en time efter, at førstebehandlingen var slut, og med denne behandling af efterlønsordningerne er vi endnu længere ude.

Historien gentager sig: Vi skal reelt behandle et lovforslag, som endnu ikke er fremsat, for det forslag, vi skal behandle nu, udgør kun et lille bitte hjørne af hele komplekset af efterlønnen, og jeg ved ikke, om man forventer, at vi skal behandle komplekset på baggrund af presseforlydender; jeg ved bare, at hvis det er dertil, vi er nået, så er det uhyre tvetydigt.

For bare få dage siden sagde en politisk ordfører for et stort regeringsparti og en minister fra samme regeringsparti det modsatte af hinanden, og det blev i medierne aldrig klarlagt, hvem af dem der i grunden havde rygdækning i forliget.

Det har været et vigtigt element i hele debatten, at det kontingent, som altså nu behandles isoleret her, det kontingent, som man skal indbetale til efterlønnen, det vil man kunne få udbetalt, hvis man ikke får brug for efterlønnen.